

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/ksiazki/12510,Rotmistrz-Witold-Pilecki-19011948.html>
27.02.2026, 12:41

Rotmistrz Witold Pilecki 1901-1948

W uchwale, jaką w 2008 roku przyjął Senat Rzeczypospolitej Polskiej „w sprawie przywrócenia pamięci zbiorowej Polaków bohaterskiej postaci rotmistrza Witolda Pileckiego” czytamy: „całe życie Witolda Pileckiego jest wzorem, jak żyć i jak – jeśli trzeba – umierać za Ojczyznę. Pamięć o nim powinna być jednym z elementów budujących zbiorową tożsamość Polaków”. Służbę Polsce rozpoczął w czasie wojny z bolszewikami 1920 r. Walczył podczas kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego. W 1940 r., wykonując misję zleconą przez dowództwo ZWZ, dobrowolnie poddał się aresztowaniu i wywózce do KL Auschwitz, by tam zdobyć informacje o obozie oraz zorganizować konspirację niepodległościową. Na skutek zagrożenia dekonspiracją podjął decyzję o ucieczce, którą udało mu się szczęśliwie przeprowadzić. W 1944 r. walczył w Powstaniu Warszawskim w Zgrupowaniu Chrobry II. Od 1945 r. – w II Korpusie Wojska Polskiego we Włoszech, skąd decyzją gen. Władysława Andersa powrócił do komunistycznej Polski, by odtworzyć rozbite po działaniach wojennych struktury wywiadowcze, działające dla Rządu Rzeczypospolitej na Obczyźnie. Aresztowany w maju 1947 r., został osadzony w Areszcie Śledczym przy ul. Rakowieckiej w Warszawie i poddany okrutnemu śledztwu. Pomimo tortur do końca zachował bohaterską – żołnierską postawę. Pozostał wierny dewizie: Bóg, Honor, Ojczyzna. Przed II wojną światową Witold Pilecki nowatorsko gospodarzył w rodzinnym majątku w Sukurczach. Organizował pomoc społeczną, kółka rolnicze i kursy przysposobienia wojskowego. Założył rodzinę. Rozwijał zdolności artystyczne: rysował, malował, pisał wiersze... Do roku 1989 wszelkie informacje o dokonaniach i losie Witolda Pileckiego podlegały w PRL ścisłej cenzurze. Miejsce jego pochówku do dziś pozostaje nieznane.

[Książki](#)